

2. Νεολιθική εποχή

Όταν ο άνθρωπος έγινε γεωργός και κτηνοτρόφος

Αργότερα έπεσαν πολύ δυνατές βροχές και οι πάγοι έλιωσαν. Η θερμοκρασία ανέβηκε. Η γη ζεστάθηκε και γέμισε φυτά. Οι άνθρωποι, παρατηρώντας τη φύση, έμαθαν πότε φύτευαν τα φυτά και πότε έκαναν τους καρπούς τους. Άρχισαν να καλλιεργούν οι ίδιοι διάφορα φυτά, δημητριακά και όσπρια, κοντά σε μέρη που υπήρχε νερό, κι έγιναν **γεωργοί**.

Εξημέρωσαν και μερικά ζώα, όπως το σκύλο, που τους βοηθούσε στο κυνήγι, το πρόβατο, την κατσίκα και το βόδι, που τους έδιναν το γάλα, το μαλλί, το κρέας και το δέρμα τους. Έτσι έγιναν **κτηνοτρόφοι**.

Δεν χρειαζόταν πια να τριγυρνούν από τόπο σε τόπο για να βρουν την τροφή τους. Την παρήγαγαν μόνοι τους. Κοντά στα χωράφια τους έφτιαξαν τα σπίτια τους, με δέρματα ζώων και κλαδιά στην αρχή κι αργότερα με κορμούς μικρών δέντρων. Πολλοί μαζί ένιωθαν μεγαλύτερη ασφάλεια. Γι' αυτό έφτιαξαν τα σπίτια τους το ένα κοντά στο άλλο, έχτισαν γύρω γύρω τείχη και τον πιο γενναίο τον έκαναν αρχηγό τους. Έτσι σχηματίστηκαν τα πρώτα χωριά, **οι πρώτοι οικισμοί** και άρχισε μια καινούργια εποχή, που ονομάζεται **νεολιθική**.

Αυτή την εποχή οι άνθρωποι καλυτέρευσαν πολύ τη ζωή τους. Έφτιαξαν πιο τέλεια εργαλεία και όπλα, όπως δρεπάνια, βελόνες, αγκίστρια, μαχαίρια και δόρατα. Έμαθαν να πλάθουν τον **πηλό** με τα χέρια τους και να φτιάχνουν αγγεία, για να αποθηκεύουν τα προϊόντα τους, να μαγειρεύουν, να τρώνε και να πίνουν. Έμαθαν να γνέθουν το μαλλί των προβάτων, να το κάνουν νήμα, να το υφαίνουν και να φτιάχνουν ρούχα. Έτσι, σιγά σιγά, έγιναν **τεχνίτες**.

Προόδευσαν και στις **τέχνες**. Τους άρεσαν τα στολίδια κι έφτιαχναν κοσμήματα με χρωματιστές πέτρες και κοχύλια. Τα αγγεία τους ήθελαν να είναι όμορφα, γι' αυτό τους έδιναν ωραία σχήματα και τα ζωγράφιζαν με διάφορα σχέδια. Έφτιαχναν και μικρά αγαλματάκια από πηλό και πέτρα, τα **ειδώλια**. Αυτά παριστάνουν μια γυναίκα που εγκυμονεί. Είναι η πρώτη **θεότητα** που λάτρεψαν, η θεά της γονιμότητας.

1. Σφονδύλι σε αδράχτι (αναπαράσταση).

2. Βελόνες από κόκαλο.

3. Βέλος, λεπίδες, δρεπάνι.

4. Αγγεία της νεολιθικής εποχής σε διάφορα σχήματα και σχέδια.

5. Η Μεγάλη Μητέρα

Ένας άνθρωπος της νεολιθικής εποχής διηγείται:

«Ξεχωριστή θέση ανάμεσά μας είχαν οι γυναίκες. Θαυμάζαμε τη δύναμη που έκρυβαν μέσα τους και μπορούσαν να φέρνουν στον κόσμο παιδιά! Μας θύμιζαν τη γη που γεννά κάθε χρόνο ένα σωρό νέα φυτά. Γι' αυτό λατρέψαμε μαζί τη γυναίκα και τη γη, σαν μάνα θεά! Χωρίς να καταλαβαίνουμε πολύ καλά γιατί, πήραμε πηλό και φτιάξαμε μικρά ανθρωπάκια. Είχαν γυναικεία μορφή με χοντρούλα κοιλιά, όπως είναι οι μάνες, όταν πρόκειται να γεννήσουν παιδιά.

Φτιάξαμε ακόμα και τη μορφή της μάνας που κρατά στην αγκαλιά το μικρό παιδί της».

Νάκου Ειρ., *Ταξίδια στη προϊστορική Ελλάδα*, σελ. 20

6. Γυναικείο ειδώλιο.

7. Ειδώλιο γυναίκας με μωρό στην αγκαλιά.

8. Κοσμήματα της νεολιθικής εποχής.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ποια ήταν η μεγάλη αλλαγή που έγινε στη ζωή του ανθρώπου κατά τη νεολιθική εποχή;
2. Διαβάσω το κείμενο 5 και απαντώ. Τι ήταν τα ειδώλια; Γιατί πολλά ειδώλια παρίσταναν έγκυες γυναίκες;
3. Γιατί οι άνθρωποι από τα παλιά χρόνια φορούσαν κοσμήματα;